

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TRUNG ƯƠNG

HUỲNH THỊ THU THÚY

QUẢN LÝ TRUNG TÂM THÔNG TIN KHOA HỌC
TẠI HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC III,
THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

TÓM TẮT
LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ VĂN HÓA
Khóa 11 (2019- 2022)

Hà Nội, 2023

**CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC HOÀN THÀNH
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM NGHỆ THUẬT TW**

Người hướng dẫn khoa học: **TS. Nguyễn Trọng Phương**

Phản biện 1: PGS.TS Nguyễn Thị Huệ

Phản biện 2: PGS.TS Vũ Thị Phương Hậu

Luận văn được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ
tại trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

Vào 15h 30' ngày 13 tháng 4 năm 2023

Có thể tìm hiểu luận văn tại:

Thư viện Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong thời đại ngày nay, công tác thông tin nói chung và thông tin thư viện nói riêng có một tầm quan trọng đặc biệt và ảnh hưởng sâu sắc tới mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có lĩnh vực giáo dục và đào tạo. Việc khai thác hiệu quả thông tin đã trở thành một trong những nhân tố hàng đầu trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của bất kỳ một quốc gia nào. Thư viện là cầu nối giữa thông tin và người sử dụng. Thư viện luôn được xem như trái tim của một trường học. Hoạt động giáo dục luôn gắn liền với hoạt động chuyển giao tri thức và nghiên cứu khoa học. Trong đó, một trong những nhân tố đặc biệt quan trọng, quyết định chất lượng chuyển giao tri thức và nghiên cứu khoa học là khả năng cung cấp nguồn tin để thúc đẩy việc tự học, tự nghiên cứu trước hết của các nhà quản lý, của giảng viên, của học viên trong nhà trường.

Để thực hiện tốt các chức năng của mình, Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị khu vực III cần không ngừng nâng cao hiệu quả quản lý và tổ chức. Là đơn vị chức năng có nhiệm vụ phục vụ các loại hình tài liệu, thông tin cho công tác đào tạo và nghiên cứu khoa học; bổ sung, phát triển nguồn lực thông tin đáp ứng nhu cầu giảng dạy, học tập, nghiên cứu khoa học, lưu trữ các tài liệu do Học viện xuất bản, các công trình nghiên cứu khoa học đã được nghiệm thu, luận văn, khóa luận; tổ chức phục vụ, hướng dẫn người đọc khai thác, tìm kiếm, sử dụng thông tin có hiệu quả; Đầu mối quản lý và phát hành giáo trình; Mở rộng hợp tác với các cơ quan hữu quan

ngoài Học viện để bổ sung tài liệu, chia sẻ nguồn lực thông tin, Biên mục các ấn phẩm thông tin thư mục; tổ chức dịch vụ cung cấp thông tin; là đầu mối phát triển văn hóa học của Học viện.

Trải qua quá trình 73 năm xây dựng và phát triển, với sự quan tâm chỉ đạo và đầu tư của Đảng bộ và Học viện Chính trị khu vực III, hoạt động của Trung tâm Thông tin khoa học đã đạt được những kết quả nhất định, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, nghiên cứu khoa học, đáp ứng ngày càng tốt hơn các yêu cầu nhiệm vụ được giao, tiếp tục tăng cường công tác chính trị tư tưởng, tạo sự đồng thuận trong toàn Đảng bộ Học viện.

Tuy nhiên, Vì một số lý do khách quan và chủ quan, hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III trong những năm qua chưa thật sự ngang tầm với vai trò, chức năng và nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và Học viện Chính trị khu vực III giao phó: Còn hạn chế, bất cập trong hỗ trợ công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ.

Để khắc phục những hạn chế, khai thác và phát huy có hiệu quả những nguồn lực của Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị khu vực III, một trong những yếu tố quan trọng mang tính chất quyết định đó là nâng cao hiệu quả công tác quản lý hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học, nhằm đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của thời kỳ hội nhập quốc tế sâu rộng, xứng đáng là thành viên tiêu biểu của Học viện Chính trị khu vực III.

Xuất phát từ lý do trên, tôi chọn đề tài “***Quản lý Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III, thành phố Đà Nẵng***” làm đề tài luận văn thạc sỹ, chuyên ngành quản lý văn hóa.

2. Tình hình nghiên cứu

2.1. Một số công trình nghiên cứu về quản lý thư viện

Cuốn sách “*Tổ chức và quản lý công tác thông tin - Thư viện*”, của tác giả Nguyễn Tiến Hiến (1996), Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.

Bùi Loan Thùy, Đào Hoàng Thúy (1998), “*Tổ chức và quản lý công tác thông tin thư viện*”, Nxb Tp. Hồ Chí Minh.

Cuốn *Quản lý thư viện và trung tâm thông tin*, của tác giả Nguyễn Tiến Hiến, Nguyễn Thị Lan Thanh (2002), Trường Đại học Văn hóa Hà Nội.

Các bài nghiên cứu, tham luận tại các hội nghị tổng kết, các báo cáo tổng kết của ngành... Như năm 2020 Kỷ yếu hội nghị “*Tổng kết 5 năm hoạt động của hệ thống thư viện công cộng và thực hiện chương trình mục tiêu phát triển văn hóa trong lĩnh vực thư viện giai đoạn 2016 -2020*”.

Nguyễn Thanh Trà (2015), “Hiện đại hóa hoạt động thông tin - thư viện các trường đại học trong thời đại công nghệ góp phần đổi mới chất lượng giáo dục đại học Việt Nam”, *Tạp chí thư viện Việt Nam* (số 2). tr. 16 - 20.

Phan Thị Hà Thanh (2016), Trong bài viết “Giải pháp đổi mới hoạt động thư viện - thông tin tại Đại học Đà Nẵng”, đăng trên *Tạp chí thư viện Việt Nam* số 5, tr.54 -58.

Luận văn Thạc sĩ của học viên Nguyễn Thị Thu Hiền (2003), *Quản lý mạng lưới thư viện công cộng tỉnh Phú Thọ*.

Luận văn thạc sĩ nghiên cứu về đề tài Quản lý thư viện của học viên trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương: Luận văn Thạc sĩ *Quản lý hoạt động của thư viện tỉnh Quảng Ninh*, của học viên Nguyễn Thị Thủy - Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương - năm 2018 đề tài đã nghiên cứu đặc điểm của thư viện tỉnh Quảng Ninh.

2.2. Các công trình nghiên cứu về Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị khu vực III

Về lĩnh vực hoạt động của Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị khu vực III có thể kể đến một số công trình khoa học cấp cơ sở như:

Nguyễn Hữu Thọ (2001), *Tin học hóa một số khâu cơ bản của hoạt động thông tin thư viện*.

Nguyễn Hữu Thọ (2006), *Nâng cao chất lượng công tác phục vụ tham khảo trên cơ sở ứng dụng phần mềm Greenstone trong hoạt động thư viện đáp ứng yêu cầu giảng dạy, học tập và nghiên cứu khoa học ở Học viện Chính trị khu vực III*.

Lê Văn Liêm (2011), *Hoạt động thông tin phục vụ nghiên cứu khoa học và giảng dạy ở Học viện Chính trị - Hành chính Khu vực III hiện nay - Thực trạng và giải pháp*.

Lê Thị Thi (2014), *Văn hóa đọc với việc nâng cao chất lượng dạy - học ở Học viện Chính trị - Hành chính khu vực III hiện nay.*

Lê Thị Thi (2018), *Nâng cao chất lượng hoạt động thư viện ở Học viện Chính trị khu vực III.*

Tuy nhiên, chưa có một công trình nghiên cứu khoa học nào đề cập đến một cách toàn diện, sâu sắc và mang tính hệ thống về quản lý thư viện, Học viện Chính trị khu vực III - nơi được coi là trung tâm văn hóa, giáo dục và là đầu mối văn hóa đọc của Học viện

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Nghiên cứu thực trạng và hướng tới các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hơn nữa chất lượng quản lý Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III, thành phố Đà Nẵng trong thời gian tới.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để đáp ứng mục đích nghiên cứu trên, tác giả tập trung giải quyết các vấn đề sau:

- Khái quát những vấn đề chung về quản lý thư viện và Trung tâm Thông tin khoa học; hệ thống hóa những khái niệm, những nội dung mang tính lý luận, thực tiễn và những văn bản mang tính pháp lý về quản lý thư viện và Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị Khu vực III.

- Nghiên cứu, sưu tầm tài liệu, khảo sát, điều tra, phân tích, đánh giá thực trạng công tác quản lý Trung tâm Thông tin khoa học; chỉ ra những kết quả đã đạt được, những tồn tại, hạn chế và

nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế trong công tác quản lý Trung tâm Thông tin khoa học.

- Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả quản lý Trung tâm Thông tin khoa học Học Viện Chính trị khu vực III, tại thành phố Đà Nẵng.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài là công tác quản lý Trung tâm Thông tin khoa học Học Viện Chính trị Khu vực III.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Phạm vi về không gian nghiên cứu: Trung tâm Thông tin khoa học - Học viện Chính trị khu vực III, 215 Nguyễn Công Trứ, Sơn Trà, Tp. Đà Nẵng

Phạm vi về thời gian nghiên cứu: Tác giả tập trung nghiên cứu về quản lý Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị khu vực III từ năm 2015 đến nay. Đây cũng là giai đoạn thực hiện nhiệm vụ mà nghị quyết Đại hội Đảng bộ Học viện Chính trị khu vực III lần thứ XIII, nhiệm kỳ 2015- 2020 đề ra và tiếp tục thực hiện nghị quyết Đại hội Đảng bộ lần thứ XIV, nhiệm kỳ 2020-2025.

5. Phương pháp nghiên cứu

Luận văn sử dụng các phương pháp nghiên cứu cụ thể:

Phương pháp nghiên cứu tài liệu

Phương pháp thống kê

Phương pháp điều tra xã hội học

6. Những đóng góp của luận văn

Đây là công trình đầu tiên nghiên cứu tổng thể về công tác quản lý của Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III. Trong luận văn bước đầu hệ thống hóa cơ sở lý luận quản lý thư viện.

Luận văn đã phân tích, đánh giá thực trạng và đề xuất một số giải pháp hữu hiệu để nâng cao chất lượng và hiệu quả quản lý Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị khu vực III trong thời gian tới.

Luận văn là tài liệu bổ ích đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý ở Học viện Chính trị khu vực III. Đồng thời, cũng là nguồn tài liệu tham khảo cho giảng viên và học viên cao học tại Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật Trung ương, chuyên ngành Quản lý văn hóa và các cơ sở đào tạo khác.

7. Cấu trúc của luận văn

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục, Luận văn gồm có 03 chương:

Chương 1: Những vấn đề chung về quản lý Thư viện và Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III.

Chương 2: Thực trạng quản lý Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III.

Chương 3: Giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III.

Chương 1

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ QUẢN LÝ THƯ VIỆN VÀ TRUNG TÂM THÔNG TIN KHOA HỌC TẠI HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC III

1.1. Những vấn đề chung về quản lý thư viện

1.1.1. Một số khái niệm cơ bản

1.1.1.1. Quản lý

Quản lý là sự tác động có tổ chức, có hướng đích của chủ thể quản lý tới đối tượng quản lý nhằm đạt được mục tiêu đề ra.

1.1.1.2. Thư viện và Trung tâm Thông tin khoa học

Thư viện là thiết chế đã xuất hiện trên thế giới từ lâu đời, gắn với lịch sử phát triển, tiến bộ của nhân loại. Tại nhiều quốc gia trên thế giới, thư viện là biểu tượng của nền học vấn, tri thức của một dân tộc; là nơi lưu giữ những di sản thành văn, tri thức khoa học, giá trị văn hóa của một đất nước.

Trung tâm Thông tin khoa học rộng hơn khái niệm thư viện nhưng chức năng, nhiệm vụ nòng cốt vẫn là hoạt động thông tin, tư liệu. Trung tâm thông tin khoa học là một đơn vị thực hiện chức năng xây dựng kế hoạch phát triển hệ thống thông tin khoa học, tư liệu, thư viện; tổ chức, quản lý hoạt động thông tin, tư liệu, thư viện phục vụ công tác đào tạo, bồi dưỡng và nghiên cứu khoa học trong các cơ sở đào tạo; là đầu mối thông tin, tư liệu, thư viện của đơn vị đó.

1.1.1.3. Quản lý thư viện và Trung tâm Thông tin khoa học

Quản lý hoạt động thư viện là quá trình tác động của cá nhân, lên tập thể viên chức của thư viện với mục đích là tổ chức và điều hành hoạt động của họ nhằm đạt được mục tiêu mà chủ thể quản lý đề ra.

1.1.2. Nguyên tắc và phương pháp quản lý thư viện

1.1.2.1. Các nguyên tắc chung của quản lý:

- Nguyên tắc Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý
- Nguyên tắc tập trung dân chủ
- Nguyên tắc kiểm tra thường xuyên, kịp thời:

1.1.2.2. Phương pháp quản lý thư viện

Phương pháp quản lý là sự tác động liên tục, có tổ chức, có ý thức hướng tới người lao động và tập thể nhằm đạt được hiệu quả tối ưu so với yêu cầu đặt ra đã đề ra. Bao gồm: Phương pháp hành chính; Phương pháp tâm lý - giáo dục; Phương pháp Kinh tế:

1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý của thư viện

Năng lực của cán bộ quản lý; Yếu tố chính trị; Yếu tố kinh tế; Yếu tố xã hội; Yếu tố khoa học và công nghệ.

1.1.4. Văn bản của Trung ương và Học viện về quản lý thư viện

1.1.4.1. Các văn bản của Trung ương

1.1.4.2. Văn bản của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

1.2. Nội dung quản lý Trung tâm Thông tin khoa học

Nghiên cứu quản lý các hoạt động của Trung tâm Thông tin khoa học gồm 4 nội dung như sau:

Một là, Triển khai và ban hành các văn bản về quản lý Trung tâm Thông tin khoa học

Hai là, Xây dựng kế hoạch cho các hoạt động

Ba là, Quản lý hoạt động chuyên môn

Bốn là, Kiểm tra, giám sát và thi đua khen thưởng

1.3. Tổng quan Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III

1.3.1. Học viện Chính trị Khu vực III

1.3.1.1. Lịch sử hình thành và phát triển

Học viện Chính trị khu vực III là đơn vị sự nghiệp thuộc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh có lịch sử hình thành và phát triển hơn 70 năm. Qua nhiều lần sáp nhập, thay đổi tên gọi, các thể hệ cán bộ, công chức Trường Đảng khu V trước đây và Học viện Chính trị khu vực III ngày nay, với truyền thống đoàn kết, vượt qua khó khăn, thử thách, không ngừng phấn đấu nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cao cấp lý luận Chính trị cho đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý cho các tỉnh duyên hải Miền Trung - Tây Nguyên, đáp ứng yêu cầu của từng thời kỳ cách mạng đất nước.

1.3.1.2. Cơ cấu tổ chức, chức năng, nhiệm vụ

Căn cứ chức năng, nhiệm vụ và tổ chức bộ máy theo Quyết định số 6589-QĐ/HVCTQG ngày 01-11-2018 về chức năng nhiệm vụ và cơ cấu tổ chức của Học viện Chính trị khu vực III, gồm có: Ban giám đốc: (4 người) 01 Giám đốc và 03 Phó Giám đốc.

Học viện Chính trị khu vực III có 21 đơn vị với 6 đơn vị chức năng (Ban Tổ chức - Cán bộ, Ban Quản lý đào tạo, Ban Quản lý khoa học và Hợp tác quốc tế, Ban Kế hoạch - Tài chính, Ban Thanh tra, Văn phòng) và 15 đơn vị giảng dạy và nghiên cứu khoa học (gồm 12 khoa,

Tạp chí Sinh hoạt lý luận, Trung tâm Thông tin khoa học, Trung tâm Nghiên cứu Hoàng Sa, Trường Sa). Học viện hiện có 196 cán bộ, công chức, viên chức, trong đó có 130 đồng chí có học hàm Phó Giáo sư và học vị từ Thạc sĩ trở lên, chiếm 66,33% tổng số cán bộ của Học viện với 07 Phó Giáo sư, Tiến sĩ; 47 Tiến sĩ và 76 Thạc sĩ. Có 110 cán bộ có bằng Cao cấp lý luận chính trị và Cử nhân chính trị; 10 cán bộ có bằng trung cấp chính trị.

1.3.2. Trung tâm Thông tin khoa học Chính trị khu vực III

Thư viện Học viện Chính trị khu vực III được hình thành trong giai đoạn hợp nhất của Trường Nguyễn Ái Quốc khu vực III (hợp nhất của các trường Nguyễn Ái Quốc phân hiệu IV, XI và Trường Tuyên huấn Trung ương II) (1983-1993). Đến giai đoạn là Phân viện Hà Nội (1993 - 2005), Phòng thư viện được đổi tên thành Phòng Trung tâm - tư liệu - thư viện. Từ năm 2014 được đổi tên thành Trung tâm Thông tin khoa học.

1.3.2.1. Cơ cấu tổ chức, chức năng, nhiệm vụ

Trung tâm TTKH có chức năng, nhiệm vụ quan trọng trong quá trình phát triển của Học viện, đặc biệt là trong việc cung cấp thông tin, truyền bá tri thức, xây dựng, củng cố và là đầu mối văn hóa của cho cán bộ, học viện và cán bộ nghiên cứu khoa học không ai khác đó là đội ngũ giảng viên trong nhà trường.

1.3.3. Vai trò của Trung tâm Thông tin khoa học góp phần nâng cao chất lượng giáo dục- đào tạo và nghiên cứu khoa học ở Học Viện Chính trị khu vực III

Trung tâm TTKH ra đời gắn liền với chức năng quản lý, đảm bảo hoạt động thông tin khoa học, tư liệu, Trung tâm Thông tin khoa học phục vụ cho việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và nghiên cứu khoa học lý luận chính trị. Chính vì vậy, với chức năng, nhiệm vụ của mình, Trung tâm TTKH có vai trò quan trọng trong việc góp phần nâng cao chất lượng giáo dục- đào tạo và nghiên cứu khoa học.

Tiểu kết

Trong chương 1, tác giả luận văn trình bày những vấn đề chung về quản lý thư viện, phân tích các khái niệm và làm rõ những nội dung quản lý Trung tâm Thông tin khoa học. Đồng thời, nêu lên những nguyên tắc quản lý, các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình quản lý thư viện. Tác giả cũng chỉ ra tầm quan trọng của công tác quản lý đối với Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị khu vực III. Thông qua quản lý, Trung tâm Thông tin khoa học trở thành nơi lưu giữ, chia sẻ tài liệu, tri thức cho người đọc, đóng góp vào việc đổi mới giáo dục, đào tạo nguồn nhân lực và góp phần rèn luyện tính độc lập, sáng tạo của Học viên.

Quản lý Trung tâm Thông tin khoa học chính là việc thực hiện có hiệu quả hoạt động quản lý tại thiết chế Trung tâm Thông tin khoa học nhằm phục vụ tốt nhất nhu cầu của người đọc. Cũng trong chương này tác giả đã hệ thống các văn bản quản lý liên quan đến quản lý Trung tâm Thông tin khoa học của Trung ương và của Học viện. Đây là cơ sở để làm rõ về thực trạng quản lý Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III mà tác giả sẽ đề cập ở Chương 2 của Luận văn.

Chương 2

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ TRUNG TÂM THÔNG TIN KHOA HỌC TẠI HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC III

2.1. Chủ thể quản lý và cơ chế phối hợp

2.1.1. Chủ thể quản lý

2.1.1.1. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

2.1.1.2. Viện thông tin khoa học

2.1.1.3. Học viện Chính trị khu vực III

2.1.1.4. Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị Khu vực III

2.1.2. Cơ chế phối hợp giữa các chủ thể

Cơ chế phối hợp được hiểu là mối quan hệ tương tác giữa chủ thể quản lý nhà nước và các đơn vị trực thuộc tác động lên các hoạt động quản lý Trung tâm thông tin khoa học. Chính vì vậy, cơ chế phối hợp này là những hoạt động quản lý của nhà nước về mặt chủ trương chính sách...

2.2. Quản lý các nguồn lực

2.2.1. Quản lý nguồn nhân lực

Một trong những yếu tố có tính quyết định đến sự phát triển của hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học đó chính là nguồn nhân lực. Trên thực tế hiện nay. Trung tâm TTKH hiện có 10 viên chức, Trong đó có trình độ sau đại học là 6 chiếm 60%, Đại học 4 chiếm 40%.

2.2.2. Quản lý tài chính

Quy chế chi tiêu nội bộ thực hiện chế độ tự chủ, tự chịu trách nhiệm về tài chính được áp dụng tại Học viện Chính trị khu vực III (Sau đây gọi tắt là Học viện), Ban hành kèm theo Quyết định số 456/QĐ-HVCTKV III ngày 07 tháng 4 năm 2016 của Giám đốc Học viện Chính trị khu vực III. Việc phân bổ, quản lý, sử dụng các khoản kinh phí nêu trên thực hiện theo các quy định hiện hành của Nhà nước, của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh.

2.2.3. Quản lý cơ sở vật chất

Đối với các hoạt động thư viện nói chung và trang thiết bị thư viện nói riêng thì cơ sở vật chất, trang thiết bị của Trung tâm Thông tin khoa học đóng vai trò rất quan trọng, giúp cho việc triển khai các hoạt động khai thác và phục vụ thông tin, tư liệu có hiệu quả.

2.3. Quản lý các hoạt động của Trung tâm Thông tin khoa học

2.3.1. Triển khai và ban hành các văn bản về quản lý Trung tâm Thông tin khoa học

Học viện Chính trị khu vực III thực hiện các văn bản chỉ đạo của lãnh đạo Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh để triển khai các hoạt động, trong đó có hoạt động quản lý Trung tâm Thông tin khoa học. Từ năm 2015, Học viện sử dụng hệ thống Voffice để quản lý các văn bản đến từ cấp trên. Nhờ vậy, các văn bản chỉ đạo được triển khai nhanh chóng, việc nắm bắt ý kiến chỉ đạo kịp thời.

2.3.2. Xây dựng kế hoạch cho các hoạt động

Muốn quản lý tốt các hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học đòi hỏi phải xây dựng kế hoạch cụ thể và thực hiện các mục tiêu đã

đề ra. Người lãnh đạo, quản lý cần thiết lập cơ cấu tổ chức, lựa chọn phương thức quản lý phù hợp với thực tế của Trung tâm Thông tin khoa học, phù hợp với năng lực của mỗi cá nhân trong tập thể, từ đó phát huy được sức mạnh của tập thể, đồng nghĩa với việc thúc đẩy sự phát triển của Trung tâm Thông tin khoa học.

2.3.3 Quản lý hoạt động chuyên môn

2.3.3.1. Xây dựng tài nguyên thông tin và xử lý tài liệu

- *Xây dựng tài nguyên thông tin.*

* *Xử lý tài nguyên thông tin*

Xử lý kỹ thuật: Bao gồm đóng dấu, vào sổ đăng ký cá biệt, định ký hiệu xếp giá, ký hiệu kho.

Xử lý nội dung: Bao gồm mô tả tài liệu, phân loại tài liệu, định từ khoá, định chủ đề, tóm tắt, chú giải...

2.3.3.2. Công tác thông tin tuyên truyền, giới thiệu tài nguyên thông tin

Công tác thông tin - tuyên truyền giới thiệu sách chính là một hoạt động trung gian là cầu nối giữa nguồn tài nguyên thông tin với đối tượng độc giả, là nguồn sống của mỗi Trung tâm Thông tin khoa học. Nhận thức sâu sắc về vị trí, vai trò, tác dụng của công tác tuyên truyền - giới thiệu sách.

2.3.3.3. Công tác phục vụ bạn đọc

Phục vụ bạn đọc được xem là khâu then chốt trong toàn bộ hoạt động của Trung tâm, nó phản ánh chất lượng khi tài liệu, thái độ của cán bộ Trung tâm, kỹ năng tìm và phổ biến thông tin,...

2.3.3.4. Phối hợp và Chia sẻ tài nguyên thông tin

Hiện nay, Học viện Chính trị khu vực III có quan hệ hợp tác nghiên cứu khoa học với các nước như; Trung Quốc, Lào, Nga, Úc, Anh, Pháp, Hàn Quốc, Nhật Bản... với nhiều trường học, viện nghiên cứu, các tổ chức quốc tế khác.

Trung tâm thường xuyên phối hợp với Viện Thông tin và các Học viện Chính trị khu vực I, Học viện chính trị khu vực II, Học viện Chính trị khu vực V, Học viện báo chí tuyên Truyền, để trao đổi kinh nghiệm, nghiệp vụ tin học, chia sẻ các ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác nghiệp vụ.

2.3.5.5. Ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) trong hoạt động của Trung tâm Thông tin khoa học

Công tác ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động của trung tâm đạt nhiều kết quả. Ứng dụng công nghệ thông tin với nhiều hình thức, sản phẩm dịch vụ thư viện đa dạng tăng cường năng lực phục vụ của thư viện, mở rộng khả năng chia sẻ nguồn tài nguyên thông tin. Cùng với đó, đẩy mạnh việc tiếp cận sử dụng thông tin qua công tác hỗ trợ bạn đọc, tăng khả năng đáp ứng nhu cầu thông tin đa dạng của từng đối tượng bạn đọc khác nhau.

2.3.4. Kiểm tra, giám sát và thi đua khen thưởng

Kiểm tra, giám sát là một khâu không thể thiếu trong quá trình quản lý hoạt động của Trung tâm Thông tin khoa học Học Viện Chính trị khu vực III và các đơn vị trực thuộc Học Viện liên quan, nhằm đánh giá việc chấp hành các quy định về hoạt động thư viện và quản lý hoạt động của đơn vị, cá nhân liên quan. Học viện đã căn cứ vào chức năng nhiệm vụ cụ thể của từng đơn vị trong việc tham gia

quản lý hoạt động khoa học mà quy định nội dung thanh tra, kiểm tra.

Việc kiểm tra, giám sát tập trung vào: *Kiểm tra, giám sát hoạt động bổ sung và xử lý tài nguyên thông tin; Kiểm tra, giám sát hoạt động thông tin tuyên truyền; Kiểm tra, giám sát hoạt động phục vụ bạn đọc; Kiểm tra, giám sát hoạt động ứng dụng CNTT*

2.4. Đánh giá chung

2.4.1. Ưu điểm

Công tác quản lý được quan tâm, chú trọng

Các hoạt động chuyên môn, nghiệp vụ có nhiều đổi mới theo hướng hiện đại.

2.4.2. Hạn chế

Bộ máy quản lý chưa được kiện toàn kịp thời, vẫn còn khuyết một số chức danh lãnh đạo, quản lý tại các phòng chuyên môn.

Phần lớn cán bộ của Trung TTKH có trình độ đại học, được đào tạo một cách bài bản tại các cơ sở đào tạo uy tín. Tuy nhiên, hiệu quả làm việc chưa cao, chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

Tiểu kết

Nhìn chung, Trung tâm TTKH trong thời gian qua cũng đã có nhiều đổi mới về công tác quản lý hoạt động và cũng đạt được những kết quả nhất định. Tuy nhiên, bên cạnh đó vẫn còn tồn tại một số mặt hạn chế cần được khắc phục trong thời gian tới.

Trong chương này, tác giả đã làm rõ vai trò của chủ thể và cơ chế quản lý giữa các chủ thể trong công tác quản lý hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học. Trên cơ sở đó, phân tích thực trạng quản lý hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị KVIII

thông qua việc triển khai thực hiện, ban hành và phổ biến các văn bản liên quan, xây dựng kế hoạch cho các hoạt động, quản lý nguồn nhân lực, quản lý chuyên môn, quản lý tài chính, quản lý cơ sở vật chất, đồng thời làm sáng tỏ thực tế công tác thanh tra, kiểm tra và thi đua khen thưởng... Từ đó rút ra được những ưu điểm, hạn chế của hoạt động quản lý Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị KVIII và đề xuất những giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị KVIII trong thời gian tới.

Chương 3

GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ CỦA TRUNG TÂM THÔNG TIN KHOA HỌC TẠI HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC III

3.1. Những yếu tố thuận lợi và khó khăn trong quản lý Trung tâm Thông tin khoa học dưới tác động của cách mạng công nghệ 4.0

3.1.1. *Thuận lợi*

Hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến lĩnh vực thư viện và quản lý hoạt động thư viện như; Luật thư viện, Luật báo chí, ...

Trung tâm thông tin khoa học cũng đặt biệt chú trọng đến việc triển khai và xây dựng hệ thống cơ sở hạ tầng CNTT hiện đại cùng hệ thống phần mềm tra cứu tiện ích, có khả năng truy cập, khai thác và phân phối thông tin trong toàn hệ thống học viện nhằm giúp học viên thỏa mãn nhu cầu thông tin.

Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III đã và đang mang lại cho học viên, giảng viên, những cơ hội tiếp cận thông tin và tri thức mở...

3.1.2. *Khó khăn*

Sự thiếu vắng, hoặc chưa cụ thể, rõ ràng trong một số quy định về quản lý hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học do Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh ban hành sẽ là một trở ngại lớn đối với công tác quản lý hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học của Học viện.

Bộ máy tổ chức và đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học ở HVIII có sự biến động liên tục trong những năm gần đây đã làm ảnh hưởng khá lớn đến quản lý hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học.

3.2. Đề xuất các nhóm giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động của Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III

3.2.1. Nâng cao chất lượng các nguồn lực

3.2.3.1. Nguồn nhân lực

Đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Trung tâm cần được thực hiện thường xuyên và trở thành nhu cầu tất yếu trước sự phát triển ngày càng mạnh mẽ của khoa học - công nghệ hiện nay.

3.2.3.2. Tăng cường nguồn lực tài chính, đầu tư cơ sở vật chất trang thiết bị cho quản lý

Nguồn lực tài chính và cơ sở vật chất, trang thiết bị là những điều kiện quyết định đến quá trình quản lý và phát triển Trung tâm Thông tin khoa học.

3.2.2. Tổ chức thực hiện các hoạt động của Trung tâm Thông tin khoa học

3.2.2.1. Nâng cao hiệu quả công tác xây dựng kế hoạch cho các hoạt động của trung tâm

Mọi hoạt động muốn đạt được yêu cầu, mục đích đề ra đều cần xây dựng kế hoạch cụ thể, công tác quản lý Trung tâm Thông tin khoa học cũng không nằm ngoài yêu cầu đó.

3.2.2.2. *Phát triển đa dạng hóa nguồn tài nguyên, xây dựng các bộ sưu tập số, các sản phẩm thông tin mới*

Thứ nhất, có chính sách phát triển nguồn tài nguyên phù hợp

Thứ hai, đa dạng hóa loại hình tài liệu

Thứ ba, phát triển hơn nữa nguồn tài nguyên nội sinh (tài liệu xám)

3.2.2.3. *Nâng cao hiệu quả quá trình tự động hóa trong xử lý tài liệu*

3.2.2.4. *Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu tài nguyên thông tin*

3.2.2.5. *Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng và tạo lập môi trường hiện đại trong công tác phục vụ*

3.2.2.6. *Tăng cường và nâng cao hơn hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động*

3.2.2.7. *Tăng cường kiểm tra, giám sát và thi đua khen thưởng*

3.2.3. *Kiến toàn bộ máy quản lý và hoàn thiện chính sách*

Kiến toàn bộ máy quản lý và nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ, lãnh đạo quản lý từ Ban giám đốc của đơn vị, nhằm tạo ra sự lãnh đạo, chỉ đạo thống nhất chặt chẽ. Tăng cường đội ngũ cán bộ trong quản lý hoạt động của Trung tâm nhằm đáp ứng yêu cầu thực tiễn là biện pháp cơ bản để nâng cao chất lượng quản lý hoạt động Trung tâm Thông tin khoa học HVIII hiện nay.

Tiểu kết

Trong chương 3, trên cơ sở đánh giá những cơ hội và thách thức trong quản lý Trung tâm Thông tin khoa học dưới tác động của cách mạng công nghiệp 4.0, tác giả đề xuất 03 nhóm giải pháp nhằm

nâng cao hiệu quả hoạt động của Trung tâm, gồm: kiện toàn bộ máy quản lý và hoàn thiện văn bản quản lý, tổ chức thực hiện các hoạt động của Trung tâm, nâng cao chất lượng các nguồn lực.

Trong các nhóm giải pháp trên thì nhóm giải pháp thứ 2 về các hoạt động của trung tâm có vai trò quan trọng. Những giải pháp này không chỉ có ý nghĩa về mặt khoa học và còn có ý nghĩa về thực tiễn, giúp cho Trung tâm cải thiện và nâng cao chất lượng hoạt động trong thời gian tới. Những giải pháp trên được đưa ra nhằm khắc phục những bất cập được nêu ở Chương 2 của luận văn, giúp cho các hoạt động tại Trung tâm được diễn ra thông suốt, hiệu quả hơn trong thời gian tới. Chính vì vậy, cần thực hiện một cách đồng bộ các giải pháp cũng như tăng cường sự phối hợp giữa các chủ thể quản lý để có thể phát huy tối đa tiềm lực hiện có của Trung tâm Thông tin khoa học, khai thác hiệu quả các nguồn tài nguyên thông tin phục vụ bạn đọc.

KẾT LUẬN

Có thể nói rằng, dù xã hội phát triển đến đâu cũng không làm mất đi vai trò quan trọng của thiết chế Trung tâm Thông tin khoa học. Là đơn vị trực thuộc Học viện Chính trị khu vực III, với sự quan tâm của lãnh đạo các cấp, Trung tâm Thông tin khoa học Học viện III đã có những đóng góp đáng kể vào công tác học tập, giảng dạy và nghiên cứu khoa học, nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Công tác quản lý hoạt động của Trung tâm Thông tin khoa học hiện vẫn tồn tại những hạn chế, bất cập nhưng về cơ bản đã phát huy được những điểm thuận lợi, đã có sự đầu tư tương đối trong việc nâng dần chất lượng của nguồn tài nguyên thông tin nói chung và các hoạt động khác tại Trung tâm Thông tin khoa học nói riêng.

Sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ tạo nên sự chuyển biến trong cách thức hoạt động của các cơ quan thông tin, Trung tâm Thông tin khoa học Học viện III cũng đã có nhiều khởi sắc. Từ mô hình thư viện truyền thống, Trung tâm Thông tin khoa học đang từng bước áp dụng những thành quả công nghệ thông tin vào xây dựng Trung tâm theo hướng hiện đại, hiệu quả, phù hợp. Trung tâm cũng đã chú trọng nâng cao chất lượng thông tin, hoàn thiện các cơ sở dữ liệu song song với việc bồi dưỡng nguồn nhân lực. Nhìn chung, hoạt động thông tin khoa học tại Học viện Chính trị khu vực III đã có sự thay đổi về chất, người dùng tin có nhiều cơ hội tiếp cận thông tin, không vướng phải rào cản về không gian và thời gian.

Để thực hiện các mục tiêu đề ra, lãnh đạo Học viện cũng như lãnh đạo Trung tâm TTKH cần quan tâm hơn nữa đến nâng cao hiệu

quả quản lý, theo đó, không chỉ đầu tư về cơ sở vật chất, trang thiết bị, nguồn nhân lực... mà chú trọng ban hành các văn bản chỉ đạo bám sát với thực tiễn phát triển của Trung tâm.

Từ việc đánh giá những ưu điểm, hạn chế, trên cơ sở phân tích thực trạng các hoạt động thông tin Trung tâm Thông tin khoa học tại Học viện III, luận văn đã đề ra các giải pháp cụ thể để nâng cao chất lượng và hiệu quả quản lý Trung tâm Thông tin khoa học. Điều này giúp các nhà quản lý có những bước đi phù hợp trong hoạch định các chính sách nhằm phát huy các tiềm năng của Trung tâm Thông tin khoa học, phục vụ ngày càng tốt hơn nhu cầu của người đọc.

Với tầm nhìn chiến lược, Đảng ta đã khẳng định là đầu tư cho thư viện là đầu tư cho giáo dục, đầu tư cho sự phát triển, giáo dục là sự nghiệp của toàn Đảng, của Nhà nước và của toàn dân, mục tiêu giáo dục là nâng cao dân trí, đào tạo cho phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, phát triển thư viện và phát triển giáo dục là gắn với nhu cầu phát triển kinh tế- xã hội. Bên cạnh việc thúc đẩy các hoạt động thông tin thư viện gắn với đổi mới và phát huy hiệu quả quản lý thư viện, hy vọng trong thời gian tới Trung tâm Thông tin khoa học Học viện III sẽ có những bước phát triển đáng kể, phù hợp với định hướng của Đảng, Nhà nước, với xu thế hội nhập và phù hợp với tình hình thực tế của Học viện III nói chung, Trung tâm TTKH nói riêng.

